

**VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTAS
ELEKTROS SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui

PAŽYMA

**DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS 2012 M. RUGSĖJO 14 D.
NUTARIMO NR. O3-229 „DĖL ELEKTROS ENERGIJOS KAINOS, REZERVINĖS GALIOS
IR IZOLIUOTO ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS DARBO UŽTIKRINIMO
PASLAUGŲ KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2020 m. spalio d. Nr. O5E-
Vilnius

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 68 straipsniu, atsižvelgdama į Tarybos 2019 m. lapkričio 29 d. viešojo posėdžio protokolo Nr. O2E-58 17 klausimo 2 punktą parengė bei teikia posėdžiui Tarybos nutarimo „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projekte buvo numatyti šie pagrindiniai Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika) pakeitimai:

1. Siekiant nustatyti antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo, tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo, izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kainas pagrįstas ataskaitinio laikotarpio y , kuriam nustatoma reguliuojamos paslaugos (produkto) kaina, sąnaudomis, Projekte numatyta, kad antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos ir tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos investicijų grąžos neatitikimo dydis, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per ataskaitinį laikotarpį ($y-2$), ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos atveju šiai paslaugai priskirtų sąnaudų, palyginti su gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus dydžiu, neatitikimo dydis ($y-2$) nustatomas kaip atskira dedamoji, kuri turi būti išmokama asmens, teikiančio minėtas paslaugas, ar perdavimo sistemos operatoriaus lygiomis dalimis per vienerius metus, įpareigojant asmenį, teikiančius minėtas paslaugas, grąžinti susidariusį neatitikimą perdavimo sistemos operatoriumi, jeigu minėto asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės, nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus, arba išmokant susidariusį neatitikimą asmeniui, jeigu asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės, nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus.

2. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2021 m. aktyvavus antrinio avarinio aktyviosios galios rezervą elektros energijos kainai nebėra nustatyto ribojimo ir elektros energija bus superkama balansavimo rinkoje susiformavusiomis kainomis ir į tai, kad, kaip ir ankstesniais metais, vadovaujantis Metodika antrinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainoje bus įskaičiuojama ir tos paslaugos investicijų grąža, Projekte siūloma nustatyti, kad Asmens, kuriam pagal Metodikos nuostatas nustatyta antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba, per praėjusį ataskaitinį $y-2$ pelnas, gautas pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriumi

aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, grąžinamas perdavimo sistemos operatoriui ataskaitiniu laikotarpiu (y), mokant lygiomis dalimis per metus.

Projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje ir Tarybos interneto svetainėje www.vert.lt. Pastaboms ir pasiūlymams gauti (nuo 2020 m. rugsėjo 28 d. iki 2020 m. spalio 2 d.). UAB „Ignitis grupė“ 2020 m. spalio 2 d. raštu Nr. SR_2020-181, AB „Ignitis gamyba“ 2020 m. spalio 2 d. raštu Nr. SD-419 pateikė pastabas ir pasiūlymus (pastabos pateiktos derinimo pažymoje). Pastabos ir pasiūlymai įvertinti Projekto derinimo pažymoje (žr. 1 priedą).

Taip pat 2020 m. spalio 6 d. vyko susitikimas su UAB „Ignitis grupė“, UAB „Ignitis gamyba“ ir LITGRID AB ir Tarybos atstovais. LITGRID AB atstovai nurodė, kad tiek už praėjusį ataskaitinį laikotarpį investicijų grąžos neatitikties dydis, palydinti su nustatyta investicijų grąža, antrinio avarinio ir tretinio aktyviosios galios rezervų užtikrinimo paslaugų atveju, tiek už praėjusį ataskaitinį laikotarpį priskirtų sąnaudų, palyginti su gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus dydžiu, neatitikimo dydis izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos atveju turėtų būti traukiami į kainų viršutines ribas, o ne nustatomi atskira dedamąja, nes LITGRID AB neturėdama priėjimo prie sistemines paslaugas teikiančių ūkio subjektų reguliuojamos veiklos ataskaitų negalės patikimai planuoti sisteminių paslaugų biudžeto ataskaitiniam laikotarpiui. Elektros skyrius, išnagrinėjęs ir įvertinęs Projektui pateiktas pastabas ir pasiūlymus, patikslino Projektą (toliau – Patikslintas projektas). Patikslintame projekte numatyti šie papildomi pakeitimai ir ankstesnio Projekto patikslinimai:

1. Atsižvelgiant į AB „Ignitis gamyba“ ir UAB „Ignitis grupė“ pateiktas pastabas dėl pelnas, gauto asmeniui pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, ir į minėtų bendrovių pateiktą siūlymą, patikslintas Projekto 1.7 papunkčiu papildytas Metodikos 26.7 papunktis ir numatyta, kad Taryba įvertina pusę Bendrovės per ataskaitinį laikotarpį (y-2) Asmens gauto pelno pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą. Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovei pilnai dengiamos antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo pastoviosios sąnaudos ir į tai, kad ūkio subjektui teikiančiam antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo paslaugą paliekamas pusė pelno uždirbto, pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, siūloma nustatant antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos viršutinę ribą ar pajamų viršutinę ribą į antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo sąnaudas įtraukti pusę investicijų grąžos.

2. Atsižvelgiant į 2020 m. spalio 6 d. susitikime išsakytas LITGRID AB pastabas atsisakyta už praėjusį laikotarpį investicijų grąžos neatitikimo dydžio, palyginti su nustatyta investicijų grąža, ir už praėjusį ataskaitinį laikotarpį priskirtų sąnaudų, palyginti su gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus dydžiu, neatitikimo dydžio nustatymo atskira dedamąja.

3. Siekiant aiškiau reglamentuoti nuostatas, susijusias su praėjusio ataskaitinio laikotarpio protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydžio, palyginti su nustatyta investicijų grąža, vertinimu, numatyta, kad reguliuojamų paslaugų (produktų), dėl kurių vyksta aukcionai, atveju, ataskaitinio laikotarpio (y-2) reguliuojamos paslaugai (produktui) priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydis nevertinamas, jei Asmuo teikiantis reguliuojamą paslaugą (produktą) ataskaitiniu laikotarpiu (y-2) pateikė kainos pasiūlymą aukcione mažesne kaina nei Tarybos nustatyta reguliuojamos paslaugos (produkto) kainos viršutine riba.

4. Atlikti kiti redakcinio pobūdžio patikslinimai.

Elektros skyrius Tarybai siūlo pritarti Projektui.

PRIDEDAMA:

1. Derinimo pažyma „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimo „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto derinimo, 8 lapai.

2. Tarybos nutarimo „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 5 lapai.

3. Tarybos nutarimo „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.

Elektros skyriaus patarėja
Bartkienė

Lina

Į posėdį kviečiami:

1. AB „Litgrid“ atstovai;
2. AB „Ignitis gamyba“ atstovai;
3. AB „Orlen Lietuva“ atstovai;
4. AB „Panevėžio energija“ atstovai;
5. AB „Achema“ atstovai;
6. UAB „Ignitis grupė“ atstovai;
7. UAB Kauno termofikacijos elektrinės atstovai;
8. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atstovai.

DERINIMO PAŽYMA
DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS NUTARIMO „DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS
REGULIAVIMO TARYBOS 2012 M. RUGSĖJO 14 D. NUTARIMO NR. O3-229 „DĖL ELEKTROS ENERGIJOS KAINOS,
REZERVINĖS GALIOS IR IZOLIUOTO ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS DARBO UŽTIKRINIMO PASLAUGŲ KAINŲ
NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

2020-11-

Nr.	Pastaba, pasiūlymas	Pastabų, pasiūlymų vertinimas
1.	UAB „Ignitis grupė“ (toliau – Grupė), 2020 m. spalio 2 d. raštas Nr. SR_2020-181	
1.1.	<p>Visų pirma, Grupė norėtų atkreipti Tarybos dėmesį, kad 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl elektros energijos vidaus rinkos (ES) 2019/943 (toliau – Reglamentas 2019/943) 2 straipsnyje yra apibrėžtos „balansavimo energijos“ ir „balansavimo pajėgumų“ sąvokos, kurios aiškiai ir nedviprasmiškai numato, kad šie produktai bei šių produktų rinkos nėra tapačios.</p> <p>Šį faktą taip pat patvirtina Tarybos atliktas Lietuvos elektros energijos rezervinės galios paslaugų rinkų tyrimas, kuriuo remiantis 2019 m. vasario 8 d. buvo priimtas Tarybos nutarimas Nr. O3E-41 „Dėl elektros energijos rezervinės galios paslaugų rinkų tyrimo rezultatų“, kurio 4.1.1 papunkčiu Taryba yra pripažinusi AB „Ignitis gamyba“ „didelę įtaką turinčiu asmeniu antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo rinkos Lietuvos Respublikos geografinėje aprėptyje“.</p> <p>Taip pat Tarybos 2012 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. O3-135 patvirtintos Rinkų tyrimo taisyklių 17 punktą aiškiai įvardija, jog rezervinės galios rinka yra tik viena iš rinkų elektros energetikos sektoriuje, kurioms rinkos tyrimai turi būti atliekami atskirai.</p> <p>Pastebėtina, kad bendra Baltijos šalių balansavimo energijos rinka pradėjo veikti 2018 m. sausio 1 d. ir visi „standartinio balansavimo energijos produkto“ pasiūlymai, tame tarpe ir AB „Ignitis gamyba“ pasiūlymai, patenka į bendrą pasiūlymų eilę (angl. Common Merit Order List).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad balansavimo energijos rinka yra regioninė, o ne nacionalinė, net jeigu ir būtų atliktas šios rinkos tyrimas, yra labai maža tikimybė, kad AB „Ignitis gamyba“ pasiūlymai dominuotų balansavimo energijos rinkoje, nes regioninėje rinkoje konkuruoja daug gamintojų, veikiančių skirtingose šalyse.</p> <p>Grupės vertinimu, didžiausią problemą sukurtų Metodikos projekte nurodytos sąlygos¹, numatančios, kad visas skirtumas tarp pajamų ir kintamųjų sąnaudų,</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakoreguotas Projekto 1.6 papunkčiu (buvusiu Projekto 1.10 papunkčiu papildytas Metodikos 28² punktas) papildytas Metodikos 26.7 papunktis ir išdėstytas taip:</p> <p>„26.7. antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos atveju, įvertinus pusę per ataskaitinį laikotarpį (y-2) Asmens gauto pelno pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą. Asmens gautas pelnas pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, nustatomas remiantis auditoriaus patikrinta Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaita.“</p> <p>Siekiant subalansuoti paskatas ūkio subjektui, teikiančiam antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugą, aktyviais veiksmais užsidirbti pelną balansavimo energijos rinkoje, ir naudą vartotojams, pakoreguota ir antrinio avarinio paslaugos kainos skaičiavimo formulė, kurioje įvertinama pusė antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo paslaugai priskirtos investicijų grąžos.</p> <p>Pakoreguotas Projekto 1.2 papunkčiu papildytas Metodikos 26.1¹ papunktis ir išdėstytas taip:</p>

susidaręs pardavus elektros energija, kuri buvo pagaminta aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, turi būti gražinamas perdavimo sistemos operatoriui. Akivaizdu, jog tokios Metodikos nuostatos neskaitins balansavimo paslaugų tiekėjų (tame tarpe ir AB „Ignitis gamyba“) efektyviai konkuruoti balansavimo energijos rinkoje. Vietoje to, kad skirtų savo prekybos specialistų laiką efektyvių pasiūlymų teikimui, balansavimo paslaugų tiekėjai, bandydami valdyti savo veiklos sąnaudas (OPEX), potencialiai neskirs pakankamai dėmesio šios paslaugos teikimui ir kasdien neatnaujins savo balansavimo pasiūlymų pagal tuo metu rinkoje esančias sąlygas. Tokiu atveju šie pasiūlymai galėtų būti aktyvuojami itin retai, o ekonominė ir socialinė tokios paslaugos teikimo nauda nebūtų optimizuojama.

Kadangi tokios Metodikos nuostatos tiesiogiai paveiks balansavimo paslaugų tiekėjų elgesį, atitinkamai bus sutrikdytas „laisvos rinkos“ veikimo principas, apibrėžtas Reglamento 2019/943 3 straipsnyje. Kitaip tariant, tokia Metodikos redakcija prieštarauja Reglamento 2019/943 nuostatoms, numatančioms, jog „*Valstybės narės, reguliavimo institucijos, perdavimo sistemos operatoriai, skirstymo sistemos operatoriai, rinkos operatoriai ir deleguotieji operatoriai užtikrina, kad elektros energijos rinkos veiktų pagal šiuos principus: a) kainos formuojamos remiantis paklausa ir pasiūla; b) rinkos taisyklėmis skatinamas laisvas kainos susiformavimas ir vengiama veiksmų, dėl kurių kainos negalėtų būti formuojamos remiantis paklausa ir pasiūla;*“.

Todėl, užtikrinant atitiktį Reglamento 2019/943 3 straipsniui bei siekiant, kad balansavimo paslaugų tiekėjų valdomi pajėgumai būtų naudojami pagal jų paskirtį, o balansavimo paslaugų tiekėjai efektyviai konkuruotų balansavimo energijos rinkoje, Grupė siūlo gamintojams numatyti adekvataus lygio finansines paskatas ir uždirbtą bendrąjį pelną tarp perdavimo sistemos operatoriaus ir gamintojo paskirstyti lygiomis dalimis (t. y. 50/50 principu). Atkreipiame dėmesį, jog toks principas yra jau faktiškai taikomas kituose Tarybos patvirtintuose elektros energijos, gamtinių dujų, vandens bei šilumos sektorių reglamentuojančiuose teisės aktuose.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome Tarybai atlikti būtinus Metodikos projekto pakeitimus bei Metodikoje numatyti sąžiningumo bei protingumo kriterijus atitinkantį bendrojo pelno, uždirbto pardavus elektros energija, kuri buvo pagaminta aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, padalinimo principą.

„**26.1¹. Antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina nustatoma vadovaujantis formule:**

$$T_{AAG,y} = S_{AAG,y} = \frac{(S_{P,AAG,y} + 1/2 ROI_{AAG,y} + \Delta ROI_{AAG,y-2})}{Q_{AAG,y}}$$

(4)

kur:

$T_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y, Eur/vnt.;

$S_{AAG,y}$ - antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos sąnaudos, įskaitant investicijų grąžą, ataskaitinį laikotarpį y, Eur/vnt.;

$S_{P,AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y, Eur;

$ROI_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos priskirta investicijų grąža per ataskaitinį laikotarpį y, Eur;

$\Delta ROI_{AAG,y-2}$ - antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydis, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per ataskaitinį laikotarpį (y-2), Eur;

$Q_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kiekis, patiekiamas per ataskaitinį laikotarpį y, vnt.“

Nuo 2022 m. liepos 1 d. įsigalios tokia 26.1¹ punkto redakcija:

„26.1¹. Antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina nustatoma vadovaujantis formule:

¹ Metodikos 28² punktas.

		$T_{AAG,y} = S_{AAG,y} = \frac{(S_{P,AAG,y} + 1/2 ROI_{AAG,y} + \Delta ROI_{AA})}{Q_{AAG,y}}$ <p>(4)</p> <p><i>kur:</i></p> <p>$T_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y, Eur/vnt.;</p> <p>$S_{AAG,y}$ - antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos sąnaudos, įskaitant investicijų grąžą, ataskaitinį laikotarpį y, Eur/vnt.;</p> <p>$S_{P,AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y, Eur;</p> <p>$ROI_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos priskirta investicijų grąža per ataskaitinį laikotarpį y, Eur;</p> <p>$\Delta ROI_{AAG,y-2}$ - antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydis, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per ataskaitinį laikotarpį (y-2), Eur;</p> <p>$P_{EE,y-2}$ – pelnas, gautas Asmeniui pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, per ataskaitinį laikotarpį (y-2) (pagal Metodikos 26.7 papunktį), Eur;</p> <p>$Q_{AAG,y}$ – perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamas antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kiekis, patiekiamas per ataskaitinį laikotarpį y, vnt.“</p>
2.	AB „Ignitis gamyba“, 2020 m. spalio 2 d. raštas Nr. SD-419	
2.1.	<i>Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau - Taryba nutarimo „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. O3-</i>	Atsižvelgta iš dalies. Pakoreguotas Projekto 1.1 papunkčiu keičiamas

229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Projektas) 1.1 papunkčiu keičiamo Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), 25 punkto.

Bendrovės vertinimu, esama formuluotė turėtų būti tikslintina, siekiant užtikrinti teisinį aiškumą ir išvengti dviprasmiškos interpretacijos, nurodant, į kuriuos konkrečiai laikotarpius referuoja konkretūs teiginiai.

Sąnaudų kompensavimo mechanizmas turėtų būti taikomas ataskaitiniu laikotarpiu, kuriam nustatoma reguliuojamos paslaugos kaina, (y) tuo atveju, kai per praėjusį ataskaitinį laikotarpį (y-2) asmuo pateikė kainos pasiūlymą kaina, ne mažesne už kainos viršutinę ribą, nustatytą Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) konkrečiam laikotarpiui. Tai, kokia kaina asmuo pateikė pasiūlymą ateinančiam laikotarpiui (y) neturėtų turėti įtakos neatitikimų, susidariusių per praėjusį laikotarpį (y-2), vertinimui. Atitinkamai, neatitikimų, susidariusių per praėjusį laikotarpį (y-2) vertinimas, remiantis Projekto lydraščiu neturėtų turėti įtakos ateinančio laikotarpio (y) kainos viršutinėms riboms.

Kadangi Projekte numatoma nuostata, kad susidaręs neatitikimas tarp planuotos ir faktinės investicijų grąžos būtų vertinamas ne kainos viršutinės ribos apimtyje, o kaip atskira dedamoji, Metodikos 25 punkto dalis, apie įtakos nedarymą perdavimo sistemos operatoriaus organizuoto aukciono laimėtojams tampa neaktuali, todėl siekiant teisinio aiškumo siūlome jos atsisakyti. Kai neatitikimas tarp planuotos ir faktinės investicijų grąžos bus vertinamas kaip atskira dedamoji, neatitikimas negalės daryti įtakos perdavimo sistemos operatoriaus organizuojamo aukciono laimėtojams.

1.1. Pakeisti Metodikos 25 punktą ir jį išdėstyti taip:

*„25. Jeigu Asmuo, kuriam pagal šios Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus yra nustatytos tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos, pagal šios Metodikos 6 punktą parengia ir pateikia ~~audituotą~~ auditoriaus patikrintą reguliuojamos veiklos ataskaitą sąnaudų pagrįstumui įvertinti, **per praėjusį ataskaitinį laikotarpį (y-2)** susidarę neatitikimai tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus vertinami, jeigu Asmuo*

Metodikos 25 punktą ir išdėstyta taip:

„25. Jeigu Asmuo, kuriam pagal šios Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus yra nustatytos tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos, pagal šios Metodikos 6 punktą parengia ir pateikia ~~audituotą~~ **reguliuojamos auditoriaus patikrintą reguliuojamosios** veiklos ataskaitą sąnaudų pagrįstumui įvertinti, **per ataskaitinį laikotarpį (y-2)** susidarę neatitikimai tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus vertinami, jeigu **ataskaitiniu laikotarpiu (y-2)** Asmuo pateikė kainos pasiūlymą aukcione ne mažesne nei pagal Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus nustatyta kainos viršutine riba ir tik ta dalimi, kuri nedarytų įtakos perdavimo sistemos operatoriaus organizuoto aukciono laimėtojams, už laikotarpį, kuriam Asmeniui kaina buvo nustatyta pagal šios Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus.“

Atkreipiame dėmesį, kad Metodikos 26.1 punkte yra paaiškinti simboliai y-2 ir y.

	<p><i>pateikė kainos pasiūlymą aukcione praėjusiam laikotarpiui (y-2) ne mažesne nei pagal Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus nustatyta kainos viršutine riba ~~ir tik ta dalimi, kuri nedarytų įtakos perdavimo sistemos operatoriaus organizuoto aukciono laimėtojams, už laikotarpį, kuriam Asmeniui kaina buvo nustatyta pagal šios Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus.~~</i> Susidaręs neatitikimų dydis nustatomas kaip atskira dedamoji (Eur), kuri turi būti išmokama Asmens arba perdavimo sistemos operatoriaus lygiomis dalimis per ateinančius metus (y).“</p>	
2.2.	<p><i>Dėl Projekto 1.7 papunkčiu Metodiką papildyto 26.3¹ papunkčio.</i></p> <p>Bendrovės vertinimu, esama formuluotė turėtų būti tikslintina, siekiant užtikrinti teisinį aiškumą ir išvengti dviprasmiškos interpretacijos, nurodant, į kuriuos konkrečiai laikotarpius referuoja konkretūs teiginiai.</p> <p><i>1.7. Papildyti Metodiką 26.3¹ papunkčiu ir jį išdėstyti taip: „26.3¹. Antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai ir tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydžiai, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per praėjusį ataskaitinį laikotarpį (y-2), nustatomi kaip atskira dedamoji (Eur), kuri turi būti mokama Asmens arba perdavimo sistemos operatoriaus lygiomis dalimis per ateinančius metus (y), įpareigojant Asmenis grąžinti susidariusį neatitikimą perdavimo sistemos operatoriui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės, nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus, arba išmokant susidariusį neatitikimą Asmeniui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus. Antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai ir tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydžiams nustatyti naudojamos auditoriaus patikrintos Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaitos.“</i></p>	<p>Komentaras.</p> <p>Atsižvelgiant į 2020 m. spalio 6 d. vykusio LITGRID AB, UAB „Ignitis grupė“, AB „Ignitis gamyba“ bei Tarybos atstovų susitikimo metu išsakyta LITGRID AB pastabą, kad neatitiktys turi būti vertinamos nustatant reguliuojamų paslaugų kainų viršutinę ribą, šios Projekto nuostatos atsisakyta.</p>
2.3.	<p><i>Dėl Projekto 1.10 papunkčiu Metodiką papildyto 28² punkto.</i></p> <p>Tarybos siūloma įtvirtinti nuostata reikštų, jog paslaugų teikėjo ekonominis veiklos rezultatas būtų toks pats, t. y. lygus 0, tiek parduodant elektros energiją, pagamintą aktyvavus antrinį avarinį galios rezervą, už 50 EUR/MWh, tiek už 5000 EUR/MWh. Bendrovės vertinimu, minima Gairių nuostata nebus užtikrinama, jeigu ekonominis veiklos rezultatas paslaugų teikėjui bus lygus 0 nepriklausomai nuo to, koks paslaugos kiekis parduodamas ar kokia kaina atliekami pardavimai.</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau įvardintą informaciją, siūlome atsisakyti Projekto nuostatos.</p>	<p>Žr. 1.1 pastabos vertinimą.</p>

2 komentaras. 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (toliau – Reglamentas 2019/943 apibrėžia, jog turi būti vengiama veiksmų (tame tarpe ir reguliuojančių institucijų), kurie trikdytų „laisvos rinkos“ veikimą. Reglamento 2019/943 3 straipsnio a ir b punktai nustato pagrindinius elektros energijos rinkos veikimo principus, t. y., jog „kainos formuojamos remiantis paklausa ir pasiūla“, „rinkos taisyklėmis skatinamas laisvas kainos susiformavimas ir vengiama veiksmų, dėl kurių kainos negalėtų būti formuojamos remiantis paklausa ir pasiūla“. Bendrovės vertinimu, minimos Reglamento 2019/943 nuostatos taip pat nebus užtikrinamos, jeigu ekonominis veiklos rezultatas paslaugų teikėjui bus lygus 0 nepriklausomai nuo to, koks paslaugos kiekis parduodamas ar kokia kaina atliekami pardavimai.

Atsižvelgiant į aukščiau įvardintą informaciją, siūlome atsisakyti Projekto nuostatos.

3 komentaras. Reglamentas 2019/943 apibrėžia, jog Balansavimo pajėgumas (ir kartu šio produkto rinka) nėra tapatus Balansavimo energijai (ir kartu šio produkto rinkai). Balansavimo energija apibrėžiama, kaip „energija, kurią perdavimo sistemos operatoriai naudoja balansavimui atlikti“ (Reglamento 2019/943 straipsnio 2 straipsnio 11 punktas), o balansavimo pajėgumas apibrėžiamas, kaip „pajėgumų apimtis, kurią balansavimo paslaugos teikėjas sutiko išlaikyti ir teikti perdavimo sistemos operatoriui atitinkamo balansavimo energijos kiekio pasiūlymų forma per visą sutarties galiojimo laikotarpį“ (Reglamento 2019/943 straipsnio 2 straipsnio 13 punktas). Taryba 2019 m. vasario 8 d. nutarimo Nr. O3E-41 „Dėl elektros energijos rezervinės galios paslaugų rinkų tyrimų rezultatų“ 4.1.1 papunkčiu yra pripažinusi Bendrovę „didelę įtaką turinčiu asmeniu Antrinio avarinio aktyviosios galios rezervos rinkos Lietuvos Respublikos geografinėje aprėptyje“.

Tarybos 2012 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. O3-135 patvirtintų Rinkos tyrimo taisyklių 17 punktas taip pat įvardija, jog rezervinės galios rinka yra tik viena iš rinkų elektros energetikos sektoriuje, kurioms rinkos tyrimai turi būti daromi atskirai. Pažymėtina, jog balansavimo energijos rinka yra regioninė, o ne nacionalinė. Bendra Baltijos šalių balansavimo rinka pradėjo veikti 2018 m. sausio 1 d. ir todėl visi „standartinio balansavimo energijos produkto“ (tame tarpe ir antrinio avarinio galios rezervos paslaugų teikėjo) pasiūlymai patenka į bendrą pasiūlymų eilę (angl. *Common Merit Order List*).

Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 13 punktą nustato, jog Taryba „kontroliuoja, kad energetikos sektoriuje būtų veiksmingai atskirtos veiklos <...> siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo“. Tuo tarpu siūlomomis nuostatomis Taryba ne tik *de facto* sureguliuotų rinką, dėl kurios nėra atlikto rinkos tyrimo, bet ir įteisintų reguliuojamos paslaugos (t. y. balansavimo pajėgumų) subsidijavimą nereguliuojamos paslaugos (t. y. balansavimo energijos) sąskaita.

Atsižvelgiant į aukščiau įvardintą informaciją, siūlome atsisakyti Projekto nuostatos.

4 komentaras. Taryba teisės aktuose yra nustačiusi paskatas reguliuojamas paslaugas teikiantiems ūkio subjektams siekiant optimizuoti iš reguliuojamoje veikloje naudojamo turto uždirbamas papildomas pajamas. Tarybos patvirtintuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose gamtinių dujų, elektros energetikos, šilumos, geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo sektoriuose veikiančių įmonių² sąnaudų atskyrimo reikalavimus, įtvirtintos nuostatos dėl papildomų pajamų, uždirbamų naudojant reguliuojamų paslaugų teikimui naudojamą turtą, paskirstymo lygiomis dalimis, t. y. po 50%, tarp reguliuojamos ir nereguliuojamos veiklos verslo vienetų. Bendrovės vertinimu, minimos, Tarybos įtvirtintos paskatos galėtų būti taikomos ir šiuo atveju, nes ūkinės veiklos rezultato optimizavimas yra neatsiejamas nuo ekonominės naudos.

Tarybai nusprendus neatsisakyti Projekto nuostatos, atsižvelgiant į išvardintą, siekiant optimizuoti ekonominę ir socialinę naudą, Bendrovė siūlo antrinio galios rezervo paslaugai numatyti analogišką skatinamąjį mechanizmą, koks jau yra įtvirtintas Tarybos sprendimais kituose, aukščiau įvardintuose, sektoriuose.

Siūlome atsisakyti Projekto nuostatos.

Tarybai nusprendus nuostatos neatsisakyti, siūlome tikslinti nuostatos redakciją:

1.10. Papildyti Metodiką 28² punktu ir jį išdėstyti taip:

„28². Tuo atveju, kai Asmuo, kuriam pagal Metodikos nuostatas nustatyta antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba, per praėjusį ataskaitinį laikotarpį (y-2) pardavė elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, ir metinės

² i) Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimas Nr. O3E-464, 14 punktas; ii) Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-468, 15 punktas; iii) Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gruodžio 31. d. nutarimu Nr. O3E-470, 22 punktas; iv) Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459, 14 punktas.

	<p><i>pardavimo pajamos viršijo metines kintamąsias sąnaudas, patirtas gaminant šią elektros energiją, Taryba įvertina susidariusį skirtumą tarp pajamų ir kintamųjų sąnaudų, remiantis auditoriaus patikrinta Asmens reguliuojamos veiklos ataskaita, ir įpareigoja Asmenį, kuriam nustatoma reguliuojamos antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba, 50% šio skirtumo šį skirtumą grąžinti perdavimo sistemos operatoriui ataskaitiniu laikotarpiu (y), kuriam nustatoma reguliuojamos antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba, mokant lygiomis dalimis per metus.“</i></p>	
2.4.	<p><i>Dėl Projekto 1.12 papunkčiu Metodiką papildyto 31^l punkto.</i></p> <p>Bendrovės vertinimu, esama formuluotė turėtų būti tikslintina, siekiant užtikrinti teisinį aiškumą ir išvengti dviprasmiškos interpretacijos, nurodant, į kuriuos konkrečiai laikotarpius referuoja konkretūs teiginiai.</p> <p><i>1.12. Papildyti Metodiką 30^l punktu ir jį išdėstyti taip:</i></p> <p><i>„30^l. Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugai priskirtų sąnaudų, palyginti su gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus dydžiu, neatitikimo per praėjusį laikotarpį (y-2) dydis ~~(y-2)~~ nustatomas kaip atskira dedamoji (Eur), kuri turi būti mokama Asmens arba perdavimo sistemos operatoriaus lygiomis dalimis per ateinančius metus (y), įpareigojant Asmenį grąžinti susidariusį neatitikimą perdavimo sistemos operatoriui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės, nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus, arba išmokant susidariusį neatitikimą Asmeniui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus.“</i></p>	<p>Komentaras.</p> <p>Atsižvelgiant į 2020 m. spalio 6 d. vykusio LITGRID AB, UAB „Ignitis grupė“, AB „Ignitis gamyba“ bei Tarybos atstovų susitikimo metu išsakyta LITGRID AB pastabą, kad neatitiktys turi būti vertinamos nustatant reguliuojamų paslaugų kainų viršutines ribas, šios Projekto nuostatos atsisakyta.</p>

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
2012 M. RUGSĖJO 14 D. NUTARIMO NR. O3-229 „DĖL ELEKTROS ENERGIJOS
KAINOS, REZERVINĖS GALIOS IR IZOLIUOTO ELEKTROS ENERGETIKOS
SISTEMOS DARBO UŽTIKRINIMO PASLAUGŲ KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2020 m.

d. Nr. O3E-

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 68 straipsniu bei atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2020 m. d. pažymą Nr. O5E- „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ Taryba n u t a r i a:

1. Pakeisti Tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtintą Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodiką (toliau – Metodika):

1.1. Pakeisti Metodikos 25 punktą ir jį išdėstyti taip:

„25. Jeigu Asmuo, kuriam pagal šios Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus yra nustatytos tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos, pagal šios Metodikos 6 punktą parengia ir pateikia auditoriaus patikrintą reguliuojamosios veiklos ataskaitą sąnaudų pagrįstumui įvertinti, per ataskaitinį laikotarpį (y-2) susidare neatitikimai tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus vertinami, jeigu ataskaitiniu laikotarpiu (y-2) Asmuo pateikė kainos pasiūlymą aukcione ne mažesne nei pagal Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus nustatyta kainos viršutine riba ir tik ta dalimi, kuri nedarytų įtakos perdavimo sistemos operatoriaus organizuoto aukciono laimėtojams, už laikotarpį, kuriam Asmeniui kaina buvo nustatyta pagal šios Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus.“

1.2. Pakeisti Metodikos 26.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„26.1. vadovaujantis formule (išskyrus antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugą):

$$T_{i,y} = S_{i,y} = \frac{(S_{P,i,y} + S_{K,i,y} + ROI_{i,y} + \Delta ROI_{i,y-2})}{Q_{i,y}} \quad (3)$$

kur:

T – reguliuojamos paslaugos (produkto) kaina, Eur/vnt.;

S – reguliuojamos paslaugos (produkto) sąnaudos, Eur/vnt.;

i – reguliuojama paslauga (produktas);

y – ataskaitinis laikotarpis, kuriam nustatoma reguliuojamos paslaugos (produkto) kaina, metai;

(y-2) – praėjęs ataskaitinis laikotarpis, užsibaigęs reguliuojamos paslaugos (produkto) kainos nustatymo metu, metai;

$T_{i,y}$ – i-tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y, Eur/vnt.;

$S_{i,y}$ – i-tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) sąnaudos, įskaitant investicijų grąžą, ataskaitinį laikotarpį y, Eur/vnt.;

$S_{P,i,y}$ – i-tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y, Eur;

$S_{K,i,y}$ – i-tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) kintamos sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y, Eur;

$ROI_{i,y}$ – i-tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) priskirta investicijų grąža per ataskaitinį laikotarpį y, Eur;

$\Delta ROI_{i,y-2}$ – i-tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydis, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per ataskaitinį laikotarpį (y-2), Eur;

$Q_{i,y}$ – i-tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) kiekis, patiekiamas per ataskaitinį laikotarpį y, vnt.“

1.3. Papildyti Metodiką 26.1¹ papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„26.1¹. Antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina nustatoma vadovaujantis formule:

$$T_{AAG,y} = S_{AAG,y} = \frac{(S_{P,AAG,y} + 1/2 ROI_{AAG,y} + \Delta ROI_{AAG,y-2})}{Q_{AAG,y}}$$

(4)

kur:

$T_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y, Eur/vnt.;

$S_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos sąnaudos, įskaitant investicijų grąžą, ataskaitinį laikotarpį y, Eur/vnt.;

$S_{P,AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y, Eur;

$ROI_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos priskirta investicijų grąža per ataskaitinį laikotarpį y, Eur;

$\Delta ROI_{AAG,y-2}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydis, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per ataskaitinį laikotarpį (y-2), Eur;

$Q_{AAG,y}$ – perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamas antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kiekis, patiekiamas per ataskaitinį laikotarpį y, vnt.“

1.4. Papildyti Metodiką 26.5 papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„26.5. įvertinus skirtumą tarp ataskaitinio laikotarpio (y-2) reguliuojamos paslaugos (produkto) kainų viršutinėje riboje įskaičiuoto investicijų grąžos neatitikimo dydžio ir faktiškai per ataskaitinio laikotarpio (y-2) reguliuojamos paslaugos (produkto) kainą perdavimo sistemos operatoriui grąžinto ar perdavimo sistemos operatoriaus Asmeniui išmokėto investicijų grąžos neatitikimo dydžio dalies, susidariusį dėl prognozuoto ir faktinio reguliuojamos paslaugos (produkto) kiekio neatitikimo.“

1.5. Papildyti Metodiką 26.6 papunkčiu iš jį išdėstyti taip:

„26.6. reguliuojamų paslaugų (produktų), dėl kurių vyksta aukcionai, atveju, nevertinant ataskaitinio laikotarpio (y-2) reguliuojamos paslaugai (produktui) priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydžio, palyginti su nustatyta investicijų grąža, jei

Asmuo, teikiantis reguliuojamą paslaugą (produktą), ataskaitiniu laikotarpiu (y-2) pateikė kainos pasiūlymą aukcione mažesne kaina nei Tarybos nustatyta reguliuojamos paslaugos (produkto) kainos viršutinė riba. Jeigu reguliuojama paslauga (produktas) užsakoma trumpesniai laikotarpiui nei ataskaitinis laikotarpis (y-2), atsižvelgiama į kiekvieną reguliuojamos paslaugos (produkto) užsakymo laikotarpį.“

1.6. Papildyti Metodiką 26.7 papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„26.7. antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos atveju, įvertinus pusę per ataskaitinį laikotarpį (y-2) Asmens gauto pelno pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą. Asmens gautas pelnas pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, nustatomas remiantis auditoriaus patikrinta Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaita.“

1.7. Pakeisti Metodikos 28 punktą ir jį išdėstyti taip:

„28. Tuo atveju, kai Asmuo, kuriam tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba nustatyta pagal Metodikos 21 punkto reikalavimus, nebeteikia rezervinės galios paslaugų, per ataskaitinį laikotarpį (y-2) susidarę neatitikimai tarp Asmeniui prognozuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų, teikiant šias paslaugas Tarybos sprendimu įvertinami, įpareigojant Asmenį grąžinti susidariusį neatitikimą perdavimo sistemos operatoriui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus, arba išmokant susidariusį neatitikimą Asmeniui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus. Per ataskaitinį laikotarpį (y-2) susidariusiems neatitikimams tarp Asmeniui tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos prognozuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų nustatyti naudojamos auditoriaus patikrintos Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaitos.“

1.8. Papildyti Metodiką 28¹ punktu ir jį išdėstyti taip:

„28¹. Tuo atveju, kai Taryba yra gavusi informaciją, kad Asmuo nebeteiks antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos, per ataskaitinį laikotarpį (y-2) susidarę neatitikimai tarp Asmeniui prognozuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų, teikiant šias paslaugas Tarybos sprendimu įvertinami, įpareigojant Asmenį grąžinti susidariusį neatitikimą perdavimo sistemos operatoriui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus, arba išmokant susidariusį neatitikimą Asmeniui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus. Per ataskaitinį laikotarpį (y-2) susidariusiems neatitikimams tarp Asmeniui antrinio avarinio galios rezervo užtikrinimo paslaugos prognozuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų nustatyti naudojamos auditoriaus patikrintos Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaitos.“

1.9. Pakeisti Metodikos 30 punktą ir jį išdėstyti taip:

„30. Asmeniui, kuriam pagal šios Metodikos reikalavimus privaloma rengti reguliavimo apskaitos sistemą arba kuris apskaitos sistemą yra parengęs Metodikos 34 punkte nurodytu atveju, izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainos viršutinė riba nustatoma įvertinus šios paslaugos pateikimo sąnaudas (nevertinant investicijų grąžos ir kintamų sąnaudų ir gautinų pajamų iš elektros energijos gamybos) ir per ataskaitinį laikotarpį (y-2) priskirtų sąnaudų neatitikimo dydį, palyginti su ataskaitiniu laikotarpiu (y-2) gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus dydžiu. Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kaina nustatoma:

30.1. vadovaujantis formule:

$$T_{ISD,y} = S_{ISD,y} = \frac{(S_{P,ISD,y} + S_{K,ISD,y} + P(N)_{ISD,y-2})}{Q_{ISD,y}} \quad (5)$$

kur:

$T_{\text{ISD},y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y , Eur/vnt.;

$S_{\text{ISD},y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos sąnaudos ataskaitinį laikotarpį y , Eur/vnt.;

$S_{\text{P,ISD},y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$S_{\text{K,ISD},y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kintamosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$P(N)_{\text{ISD},y-2}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos ataskaitiniu laikotarpiu ($y-2$) priskirtų sąnaudų neatitikimo dydis, palyginti su ataskaitiniu laikotarpiu ($y-2$) gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus dydžiu, Eur. Ataskaitinio laikotarpio ($y-2$) izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos pajamoms ir sąnaudoms nustatyti naudojamos patikrintos auditoriaus Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaitos;

$Q_{\text{ISD},y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kiekis, patiekiamas per ataskaitinį laikotarpį y , vnt.

30.2. laikant, kad izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo (reguliuojamos paslaugos) kiekis $Q_{\text{ISD},y}$ nustatomas kaip užtikrinamos valandinės galios apimtis per ataskaitinį laikotarpį (kalendorinius metus), matuojamas MW/h. Jeigu nustatoma kainos viršutinė riba, naudojama $Q_{\text{ISD},y} \text{ (MW/h)} = q_{\text{ISD},y} \text{ (MW)} * 8760 \text{ (h)}$ arba kaip $Q_{\text{ISD},y} = 1 \text{ (vnt.)}$, kai nustatoma viršutinė reguliuojamų paslaugų pajamų riba.

30.3. įvertinus skirtumą tarp ataskaitinio laikotarpio ($y-2$) izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainos viršutinėje riboje įskaičiuoto faktiškai gautų pajamų ir patirtų sąnaudų neatitikimo dydžio ir faktiškai per ataskaitinio laikotarpio ($y-2$) izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainą perdavimo sistemos operatoriumi gražintos ar perdavimo sistemos operatoriaus Asmeniui išmokėtos neatitikimo dydžio dalies, susidariusį dėl prognozuoto ir faktinio izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kiekio neatitikimo.“

1.10. Pakeisti Metodikos 34 punktą ir jį išdėstyti taip:

„34. Jeigu Asmuo, kuriam pagal šios Metodikos 31 ir 32 punktų reikalavimus yra nustatyta izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainos viršutinė riba, pagal šios Metodikos 6 punktą parengia ir pateikia patikrintą auditoriaus reguliuojamosios veiklos ataskaitą sąnaudų pagrįstumui įvertinti, per ataskaitinį laikotarpį ($y-2$) susidarę neatitikimai tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus kompensuojami už laikotarpį, kuriam Asmeniui kaina buvo nustatyta pagal šios Metodikos 31 ir 32 punktų reikalavimus.“

1.11. Pakeisti Metodikos 35 punktą ir jį išdėstyti taip:

„35. Tuo atveju, kai Asmuo, kuriam izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainos viršutinė riba nustatyta pagal Metodikos 30 punkto reikalavimus, nebeteikia izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos, per ataskaitinį laikotarpį ($y-2$) susidarę neatitikimai tarp Asmens faktiškai patirtų sąnaudų (nevertinant investicijų grąžos ir kintamų sąnaudų ir gautinų pajamų iš elektros energijos gamybos) teikiant šias paslaugas Tarybos sprendimu įvertinami, įpareigojant Asmenį gražinti susidariusį neatitikimą perdavimo sistemos operatoriumi, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus, arba išmokant susidariusį neatitikimą Asmeniui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus.“

2. Nustatyti, kad:

2.1. Šis nutarimas, išskyrus nutarimo 1.6 papunkčiu papildytą Metodikos 26.7 punktą, taikomas nustatant 2021 metų ir vėlesnių laikotarpių antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo, tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kainos viršutines ribas.

2.2. Šio nutarimo 1.6 papunkčiu papildytas Metodikos 26.7 punktą taikomas nustatant 2023 metų ir vėlesnių laikotarpių antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinę ribą.

2.3. Nuo 2022 m. liepos 1 d. įsigalioja tokia šiuo nutarimu papildyto Metodikos 26.1¹ punkto redakcija:

„26.1¹. Antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina nustatoma vadovaujantis formule:

$$T_{AAG,y} = S_{AAG,y} = \frac{(S_{P,AAG,y} + 1/2 ROI_{AAG,y} + \Delta ROI_{AAG,y-2} - 1/2 P_{EE,y-2})}{Q_{AAG,y}}$$

(4)

kur:

$T_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y , Eur/vnt.;

$S_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos sąnaudos, įskaitant investicijų grąžą, ataskaitinį laikotarpį y , Eur/vnt.;

$S_{P,AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$ROI_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos priskirta investicijų grąža per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$\Delta ROI_{AAG,y-2}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydis, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per ataskaitinį laikotarpį $(y-2)$, Eur;

$P_{EE,y-2}$ – pelnas, gautas Asmeniui pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, per ataskaitinį laikotarpį $(y-2)$ (pagal Metodikos 26.7 papunktį), Eur;

$Q_{AAG,y}$ – perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamas antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kiekis, patiekiamas per ataskaitinį laikotarpį y , vnt.“

Tarybos pirmininkas

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
2012 M. RUGSĖJO 14 D. NUTARIMO NR. O3-229 „DĖL ELEKTROS ENERGIJOS
KAINOS, REZERVINĖS GALIOS IR IZOLIUOTO ELEKTROS ENERGETIKOS
SISTEMOS DARBO UŽTIKRINIMO PASLAUGŲ KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2020 m.

d. Nr. O3E-

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 68 straipsniu bei atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2020 m. d. pažymą Nr. O5E- „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ Taryba n u t a r i a:

1. Pakeisti Tarybos 2012 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. O3-229 „Dėl Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtintą Elektros energijos kainos, rezervinės galios ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimo paslaugų kainų nustatymo metodiką (toliau – Metodika):

1.1. Pakeisti Metodikos 25 punktą ir jį išdėstyti taip:

„25. Jeigu Asmuo, kuriam pagal šios Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus yra nustatytos tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinės ribos, pagal šios Metodikos 6 punktą parengia ir pateikia ~~audituotą reguliuojamos auditoriaus patikrintą reguliuojamosios~~ veiklos ataskaitą sąnaudų pagrįstumui įvertinti, **per ataskaitinį laikotarpį (y-2)** susidarę neatitikimai tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus vertinami, jeigu **ataskaitiniu laikotarpiu (y-2)** Asmuo pateikė kainos pasiūlymą aukcione ne mažesne nei pagal Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus nustatyta kainos viršutine riba ir tik ta dalimi, kuri nedarytų įtakos perdavimo sistemos operatoriaus organizuoto aukciono laimėtojams, už laikotarpį, kuriam Asmeniui kaina buvo nustatyta pagal šios Metodikos 22 ir 23 punktų reikalavimus.“

1.2. Pakeisti Metodikos 26.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„26.1. vadovaujantis formule (**išskyrus antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugą**):

$$T_{i,y} = S_{i,y} = \frac{(S_{P,i,y} + S_{K,i,y} + ROI_{i,y} + \Delta ROI_{i,y-2})}{Q_{i,y}} \quad (3)$$

kur:

T – reguliuojamos paslaugos (produkto) kaina, Eur/vnt.;

S – reguliuojamos paslaugos (produkto) sąnaudos, Eur/vnt.;

i – reguliuojama paslauga (produktas);

y – ataskaitinis laikotarpis, kuriam nustatoma reguliuojamos paslaugos (produkto) kaina, metai;

$(y-2)$ – praėjęs ataskaitinis laikotarpis, užsibaigęs reguliuojamos paslaugos (produkto) kainos nustatymo metu, metai;

$T_{i,y}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y , Eur/vnt.;

$S_{i,y}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) sąnaudos, įskaitant investicijų grąžą, ataskaitinį laikotarpį y , Eur/vnt.;

$S_{p,i,y}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$S_{k,i,y}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) kintamos sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$ROI_{i,y}$ – i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) priskirta investicijų grąža per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$\Delta ROI_{i,y-2}$ – i -tajai reguliuojamai paslaugai (produktui) priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydis, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per ataskaitinį laikotarpį $(y-2)$, Eur;

$Q_{i,y}$ – i -tosios reguliuojamos paslaugos (produkto) kiekis, patiekiamas per ataskaitinį laikotarpį y , vnt.“

1.3. Papildyti Metodiką 26.1¹ papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„26.1¹. Antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina nustatoma vadovaujantis formule:

$$T_{AAG,y} = S_{AAG,y} = \frac{(S_{P,AAG,y} + 1/2 ROI_{AAG,y} + \Delta ROI_{AAG,y-2})}{Q_{AAG,y}}$$

(4)

kur:

$T_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y , Eur/vnt.;

$S_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos sąnaudos, įskaitant investicijų grąžą, ataskaitinį laikotarpį y , Eur/vnt.;

$S_{P,AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$ROI_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos priskirta investicijų grąža per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$\Delta ROI_{AAG,y-2}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydis, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per ataskaitinį laikotarpį $(y-2)$, Eur;

$Q_{AAG,y}$ – perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamas antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kiekis, patiekiamas per ataskaitinį laikotarpį y , vnt.“

1.4. Papildyti Metodiką 26.5 papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„26.5. įvertinus skirtumą tarp ataskaitinio laikotarpio $(y-2)$ reguliuojamos paslaugos (produkto) kainų viršutinėje riboje įskaičiuoto investicijų grąžos neatitikimo dydžio ir faktiškai per ataskaitinio laikotarpio $(y-2)$ reguliuojamos paslaugos (produkto) kainą perdavimo sistemos operatoriui grąžinto ar perdavimo sistemos operatoriaus Asmeniui išmokėto investicijų grąžos neatitikimo dydžio dalies, susidariusį dėl prognozuoto ir faktinio reguliuojamos paslaugos (produkto) kiekio neatitikimo.“

1.5. Papildyti Metodiką 26.6 papunkčiu iš jį išdėstyti taip:

„26.6. reguliuojamų paslaugų (produktų), dėl kurių vyksta aukcionai, atveju, nevertinant ataskaitinio laikotarpio (y-2) reguliuojamos paslaugai (produktui) priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydžio, palyginti su nustatyta investicijų grąža, jei Asmuo, teikiantis reguliuojamą paslaugą (produktą), ataskaitiniu laikotarpiu (y-2) pateikė kainos pasiūlymą aukcione mažesne kaina nei Tarybos nustatyta reguliuojamos paslaugos (produkto) kainos viršutinė riba. Jeigu reguliuojama paslauga (produktas) užsakoma trumpesniai laikotarpiui nei ataskaitinis laikotarpis (y-2), atsižvelgiama į kiekvieną reguliuojamos paslaugos (produkto) užsakymo laikotarpį.“

1.6. Papildyti Metodiką 26.7 papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„26.7. antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos atveju, įvertinus pusę per ataskaitinį laikotarpį (y-2) Asmens gauto pelno pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą. Asmens gautas pelnas pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, nustatomas remiantis auditoriaus patikrinta Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaita.“

1.7. Pakeisti Metodikos 28 punktą ir jį išdėstyti taip:

„28. Tuo atveju, kai Asmuo, kuriam tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinė riba nustatyta pagal Metodikos 21 punkto reikalavimus, nebeteikia rezervinės galios paslaugų, **per ataskaitinį laikotarpį (y-2)** susidarę neatitikimai tarp Asmenims Asmeniui prognozuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų, teikiant šias paslaugas Tarybos sprendimu įvertinami, įpareigojant Asmenis Asmenį grąžinti susidariusį neatitikimą perdavimo sistemos operatoriui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus, arba išmokant susidariusį neatitikimą Asmeniui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus. **Per ataskaitinį laikotarpį (y-2) susidariusiems neatitikimams tarp Asmeniui tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos prognozuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų nustatyti naudojamos auditoriaus patikrintos Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaitos.**“

1.8. Papildyti Metodiką 28¹ punktu ir jį išdėstyti taip:

„28¹. Tuo atveju, kai Taryba yra gavusi informaciją, kad Asmuo nebeteiks antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos, **per ataskaitinį laikotarpį (y-2)** susidarę neatitikimai tarp Asmeniui prognozuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų, teikiant šias paslaugas Tarybos sprendimu įvertinami, įpareigojant Asmenį grąžinti susidariusį neatitikimą perdavimo sistemos operatoriui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus, arba išmokant susidariusį neatitikimą Asmeniui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus. **Per ataskaitinį laikotarpį (y-2) susidariusiems neatitikimams tarp Asmeniui antrinio avarinio galios rezervo užtikrinimo paslaugos prognozuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų nustatyti naudojamos auditoriaus patikrintos Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaitos.**“

1.9. Pakeisti Metodikos 30 punktą ir jį išdėstyti taip:

„30. Asmeniui, kuriam pagal šios Metodikos reikalavimus privaloma rengti reguliavimo apskaitos sistemą arba kuris apskaitos sistemą yra parengęs Metodikos 34 punkte nurodytu atveju, izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainos viršutinė riba nustatoma įvertinus šios paslaugos pateikimo sąnaudas (nevertinant investicijų grąžos ir kintamų sąnaudų ir gautinų pajamų iš elektros energijos gamybos) ir per ~~praėjusį~~ **ataskaitinį laikotarpį (y-2)** priskirtų sąnaudų neatitikimo dydį, palyginti su **ataskaitiniu laikotarpiu (y-2)** gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus dydžiu. **Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kaina nustatoma:**

30.1. vadovaujantis formule:

$$T_{ISD,y} = S_{ISD,y} = \frac{(S_{P,ISD,y} + S_{K,ISD,y} + P(N)_{ISD,y-2})}{Q_{ISD,y}} \quad (5)$$

kur:

$T_{ISD,y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y , Eur/vnt.;

$S_{ISD,y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos sąnaudos ataskaitinį laikotarpį y , Eur/vnt.;

$S_{P,ISD,y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$S_{K,ISD,y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kintamosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$P(N)_{ISD,y-2}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos ataskaitiniu laikotarpiu ($y-2$) priskirtų sąnaudų neatitikimo dydis, palyginti su ataskaitiniu laikotarpiu ($y-2$) gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus dydžiu, Eur. Ataskaitinio laikotarpio ($y-2$) izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos pajamoms ir sąnaudoms nustatyti naudojamos patikrintos auditoriaus Asmens reguliuojamosios veiklos ataskaitos;

$Q_{ISD,y}$ – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kiekis, patiekimas per ataskaitinį laikotarpį y , vnt.

30.2. laikant, kad izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo (reguliuojamos paslaugos) kiekis $Q_{ISD,y}$ nustatomas kaip užtikrinamos valandinės galios apimtis per ataskaitinį laikotarpį (kalendorinius metus), matuojamas MW/h. Jeigu nustatoma kainos viršutinė riba, naudojama $Q_{ISD,y} (MW/h) = q_{ISD,y} (MW) * 8760 (h)$ arba kaip $Q_{ISD,y} = 1 (vnt.)$, kai nustatoma viršutinė reguliuojamų paslaugų pajamų riba.

30.3. įvertinus skirtumą tarp ataskaitinio laikotarpio ($y-2$) izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainos viršutinėje riboje įskaičiuoto faktiškai gautų pajamų ir patirtų sąnaudų neatitikimo dydžio ir faktiškai per ataskaitinio laikotarpio ($y-2$) izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainą perdavimo sistemos operatoriumi gražintos ar perdavimo sistemos operatoriaus Asmeniui išmokėtos neatitikimo dydžio dalies, susidariusį dėl prognozuoto ir faktinio izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kiekio neatitikimo.“

1.10. Pakeisti Metodikos 34 punktą ir jį išdėstyti taip:

„34. Jeigu Asmuo, kuriam pagal šios Metodikos 31 ir 32 punktų reikalavimus yra nustatyta izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainos viršutinė riba, pagal šios Metodikos 6 punktą parengia ir pateikia ~~audituotą reguliuojamos~~ patikrintą auditoriaus reguliuojamosios veiklos ataskaitą sąnaudų pagrįstumui įvertinti, per ataskaitinį laikotarpį ($y-2$) susidarę neatitikimai tarp faktiškai patirtų sąnaudų ir gautų pajamų iš perdavimo sistemos operatoriaus kompensuojami už laikotarpį, kuriam Asmeniui kaina buvo nustatyta pagal šios Metodikos 31 ir 32 punktų reikalavimus.“

1.11. Pakeisti Metodikos 35 punktą ir jį išdėstyti taip:

„35. Tuo atveju, kai Asmuo, kuriam izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainos viršutinė riba nustatyta pagal Metodikos 30 punkto reikalavimus, nebeteikia izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos, per ataskaitinį laikotarpį ($y-2$) susidarę neatitikimai tarp Asmens faktiškai patirtų sąnaudų (nevertinant investicijų gražos ir kintamų sąnaudų ir gautinų pajamų iš elektros energijos gamybos) teikiant šias paslaugas Tarybos sprendimu įvertinami, įpareigojant Asmenį gražinti susidariusį neatitikimą perdavimo sistemos operatoriumi, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus, arba išmokant susidariusį neatitikimą Asmeniui, jeigu Asmens faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės nei gautos pajamos iš perdavimo sistemos operatoriaus.“

2. Nustatyti, kad:

2.1. Šis nutarimas, išskyrus nutarimo 1.6 papunkčiu papildytą Metodikos 26.7 punktą, taikomas nustatant 2021 metų ir vėlesnių laikotarpių antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo, tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo ir izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kainos viršutines ribas.

2.2. Šio nutarimo 1.6 papunkčiu papildytą Metodikos 26.7 punktą taikomas nustatant 2023 metų ir vėlesnių laikotarpių antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kainos viršutinę ribą.

2.3. Nuo 2022 m. liepos 1 d. įsigalioja tokia šiuo nutarimu papildyto Metodikos 26.1¹ punkto redakcija:

„26.1¹. Antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina nustatoma vadovaujantis formule:

$$T_{AAG,y} = S_{AAG,y} = \frac{(S_{P,AAG,y} + 1/2 ROI_{AAG,y} + \Delta ROI_{AAG,y-2} - 1/2 P_{EE,y-2})}{Q_{AAG,y}}$$

(4)

kur:

$T_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kaina, nustatoma ataskaitiniam laikotarpiui y , Eur/vnt.;

$S_{AAG,y}$ - antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos sąnaudos, įskaitant investicijų grąžą, ataskaitinį laikotarpį y , Eur/vnt.;

$S_{P,AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos pastoviosios sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$ROI_{AAG,y}$ – antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos priskirta investicijų grąža per ataskaitinį laikotarpį y , Eur;

$\Delta ROI_{AAG,y-2}$ - antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos neatitikimo dydis, palyginti su nustatyta investicijų grąža, per ataskaitinį laikotarpį ($y-2$), Eur;

$P_{EE,y-2}$ – pelnas, gautas Asmeniui pardavus elektros energiją, pagamintą perdavimo sistemos operatoriui aktyvavus antrinį avarinį aktyviosios galios rezervą, per ataskaitinį laikotarpį ($y-2$) (pagal Metodikos 26.7 papunktį), Eur;

$Q_{AAG,y}$ – perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamas antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos kiekis, patiekiamas per ataskaitinį laikotarpį y , vnt.“

Tarybos pirmininkas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS 2012 M. RUGSĖJO 14 D. NUTARIMO NR. O3-229 „DĖL ELEKTROS ENERGIJOS KAINOS, REZERVINĖS GALIOS IR IZOLIUOTO ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS DARBO UŽTIKRINIMO PASLAUGŲ KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-10-29 Nr. O5E-919
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Laima Kasparavičiūtė, Patarėja, l. v. Elektros skyriaus vedėjo funkcijas, Elektros skyrius
Sertifikatas išduotas	LAIMA KASPARAVIČIŪTĖ, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-10-29 14:48:44 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-10-29 14:49:18 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-07-08 10:35:24 – 2022-07-07 10:35:24
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba į.k. 188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2020-05-22 11:50:44 iki 2023-05-22 11:50:44
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	3
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.27
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-10-29 15:26:20)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-10-29 15:26:20 Dokumentų valdymo sistema Avilys